

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κορνηλία Χατζησολάνη

Υπεύθυνη Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης – Υπηρεσία Συντηρήσεως Μνημείων Ακροπόλεως

Η επιστροφή στο παλιό μας γραφείο, το οποίο μας είχε στερήσει ο σεισμός του προηγούμενου Σεπτεμβρίου, μας έδωσε μεγάλη χαρά. Έτσι μετά από μία σχεδόν δεκάμηνη παραμονή στο ισόγειο του κτηρίου –χώρο εκθέσεως εκμαγείων από τα γλυπτά του δυτικού αετώματος του Παρθενώνα– μετακομίσαμε πίσω ξανά στο δικό μας χώρο, στον πρώτο όροφο του Κέντρου Μελετών Ακροπόλεως, κοντά στις βιβλιοθήκες μας, στις αρχαιοθήκες μας, στις μουσειοσκενές μας. Η έναρξη λοιπόν της σχολικής χρονιάς που για τα εκπαιδευτικά προγράμματα συμπίπτει με την έναρξη νέων δραστηριοτήτων, μας βρήκε πιο οργανωμένους και πιο ευτυχείς.

Για τη φετινή χρονιά έχει προγραμματιστεί η διεξαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων τόσο στην Ακρόπολη, με θέμα: “Πάμε στην Ακρόπολη;”, όσο και στο Κέντρο Μελετών Ακροπόλεως (Κε.Μ.Α.), με θέμα: “Η Ζωφόρος του Παρθενώνος”. Τα προγράμματα απευθύνονται σε μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου και στοχεύουν στη γνωριμία των παιδιών με την τοπογραφία και τα μνημεία του Ιερού Βράχου. Ένας νέος ενδιαφέρων χώρος δημιουργείται εφέτος για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς που έρχονται στην Ακρόπολη. Πρόκειται για το σταθμό του ΜΕΤΡΟ “Ακρόπολη” έξω ακριβώς από το Κε.Μ.Α. Η διακόσμησή του στο πρώτο επίπεδο του σταθμού θα περιλαμβάνει αντίγραφα γλυπτών (του Ήλιου, του Διονύσου, της Δήμητρας και Κόρης, της Άρτεμις) από την αριστερή κεραία του ανατολικού αετώματος του Παρθενώνα καθώς και ευρήματα από την ανασκαφή του χώρου. Στο μεσαίο επίπεδο θα υπάρχει η στρωματογραφία ενός αρχαίου δρόμου, ενώ στις αποβάθρες θα τοποθετηθούν αντίγραφα της δυτικής ζωφόρου και τμήματος της βόρειας. Με την ευκαιρία λοιπόν αυτή θα γίνει μία προσπάθεια συνδυασμού των προγραμμάτων μας με τα εκθέματα του ΜΕΤΡΟ, ώστε οι μαθητές να μπορούν να τα αναγνωρίσουν και να τα φανταστούν επάνω στο μνημείο.

“Το Δωδεκάθεο”. Περιεχόμενα εκπαιδευτικού φακέλλου.

“Το Δωδεκάθεο”. Ο θεός Διόνυσος
(έργο του Π. Βαλασάκη από το γνωστό αγγείο του ζωγράφου Εξηκία).

Παράλληλα θα συνεχιστεί κανονικά ο δανεισμός μουσειοσκευών και φακέλλων στους εκπαιδευτικούς. Πρόκειται για υλικό που τους προσφέρει τη δυνατότητα να προετοιμασθούν καλύτερα, ώστε να διδάξουν τα σχετικά με την τέχνη και την αρχιτεκτονική της κλασικής αρχαιότητας μαθήματα τόσο στο σχολείο, όσο και κατά την επίσκεψη των μαθητών στον αρχαιολογικό χώρο και στο Μουσείο.

Ο πιο επίκαιρος όμως εφέτος φάκελλος είναι “Το Δωδεκάθεο”, ο οποίος συνδυάζεται θαυμάσια με την έκθεση “Θεοί και ήρωες την εποχή του Ρούμπενς και του Ρέμπραντ” που παρουσιάζεται στην Εθνική Πινακοθήκη μέχρι τις 10.1.2001. Ο φάκελλος δείχνει τις τεράστιες δυνατότητες χρήσης του εκπαιδευτικού υλικού μας σε άλλα μουσεία, ανάλογα βέβαια πάντα με τη φαντασία και τη διάθεση του κάθε εκπαιδευτικού.

Η δομή του φακέλλου βασίστηκε στο συνδυασμό έργων τέχνης από την αρχαιότητα και την αναγέννηση. Αναλυτικότερα στο φάκελλο υπάρχει για καθένα από τους δώδεκα θεούς μία έγχρωμη καρτέλλα (έργο του Π. Βαλασάκη) καθώς και ένα έντυπο, στο οποίο έχουν συγκεντρωθεί παντοειδείς πληροφορίες για κάθε θεό: μία σύντομη περιγραφή με τις σημαντικότερες ιδιότητές του, νύξεις για τους σημαντικότερους μύθους γι’ αυτόν, χαρακτηριστικά στοιχεία για τη λατρεία του, οι κυριότερες επωνυμίες, τα κυριότερα ιερά και ναοί που του είχαν αφιερωθεί. Αναφέρονται χαρακτηριστικές παραστάσεις του σε γλυπτά και σε αγγεία καθώς και τα σύμβολα, χάρις στα οποία αναγνωρίζουμε τον κάθε θεό· γραμματόσημα και νομίσματα με τους θεούς συμπληρώνουν την εικόνα.

Οι πληροφορίες για το θεό εικονογραφούνται με μία χαρακτηριστική κεφαλή, ένα γλυπτό, ένα αγγείο, ένα νόμισμα, ένα ναό αφιερωμένο στο θεό, καθώς και ένα έργο τέχνης από την Αναγέννηση μέχρι σήμερα. Η μία όψη του εντύπου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

έχει μόνον εικόνες και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μικρή αφίσα μέσα στην τάξη.

Η δομή των βασικών αυτών εντύπων και οι πληροφορίες που δίνονται για τον κάθε θεό αποτελούν τη βάση των παιχνιδιών και των προτάσεων για τον εκπαιδευτικό που περιέχονται στο φάκελλο. Οι μύθοι και τα σύμβολα παραπέμπουν στις καρτέλλες και στο παιχνίδι “Μία φορά και έναν καιρό...”, όπου οι μαθητές γράφουν τις δικές τους ιστορίες και τις εικονογραφούν με αυτοκόλλητα. Οι επωνυμίες παραπέμπουν στις προτάσεις για τη γλώσσα. Τα ιερά των θεών παραπέμπουν στο παιχνίδι γεωγραφίας με μαγνήτες. Όλη η εικονογράφηση των εντύπων με τις γνωστότερες απεικονίσεις των θεών και παράλληλα γνωστοί μύθοι και τα σύμβολά τους συνδέονται μαζί με το παιχνίδι “Ποιός είναι ποιός στον Όλυμπο”. Κάθε σχολείο λοιπόν που θα επισκεφθεί την έκθεση της Πινακοθήκης μπορεί, αν θέλει, να δανεισθεί το φάκελλο.

Μέχρι τα τέλη του χρόνου θα έχει επίσης ολοκληρωθεί, με την οικονομική ενίσχυση του Ιδρύματος Μποδοσάκη και του Ιδρύματος Στ. Νιάρχου, η ανανέωση και μετατροπή ορισμένων από τις παλιές μουσειοσκευές σε περισσότερες, μικρότερες και πιο εύχρηστες.

Όσον αφορά στις εκδόσεις του Τμήματος αναμένεται σύντομα η έκδοση ενός βιβλίου γνώσεων για το ευρύτερο κοινό με θέμα τον Παρθενώνα και τα γλυπτά του. Το βιβλίο έχει τίτλο: “Περίπατοι στον Παρθενώνα” και σκοπός του είναι να εξοικειωθούν οι αναγνώστες με την κλασική τέχνη, αρχιτεκτονική και γλυπτική, έτσι ώστε όταν επισκεφθούν την Ακρόπολη αλλά και το Βρετανικό Μουσείο, όπου είναι σήμερα μοιρασμένα τα γλυπτά του μεγάλου ναού, να μπορέσουν να τα κατανοήσουν και να τα αγαπήσουν.

Η επικοινωνία μας με τους εκπαιδευτικούς θα συνεχισθεί με σεμινάρια που προβλέπεται να γίνουν στη διάρκεια της

χρονιάς. Εκτός όμως από τα μεμονωμένα άτομα, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η συνεργασία μας σε μία μακροχρόνια βάση με οργανωμένους φορείς της Εκπαίδευσης.

Εφέτος συνεργαζόμαστε με 108 σχολεία που έχουν βιβλιοθήκες, καθώς και με 19 Δημόσιες Κεντρικές Βιβλιοθήκες που διαθέτουν κινητές μονάδες, οι οποίες υπολογίζεται ότι θα επισκέπτονται 1800 σχολεία σε 43 νομούς της χώρας. Πιστεύουμε ότι η προσφορά κάθε βιβλιοθήκης, αλλά ιδιαίτερα των κινητών βιβλιοθηκών στην Εκπαίδευση είναι ανεκτίμητη και επιθυμούμε να συμβάλουμε στην προσπάθειά τους με οποιοδήποτε τρόπο.

Επίσης έχει προγραμματισθεί μία ευρύτερη συνεργασία με την Ένωση Καθηγητών Καλλιτεχνικών Μαθημάτων Μέσης Εκπαίδευσης που πρόκειται να διαρκέσει όλη τη φετινή χρονιά. Στα πλαίσια αυτής της συνεργασίας μας, συμμετείχαμε στο ετήσιο σεμινάριο που διοργανώνει για τα μέλη της η Ένωση, το οποίο διεξήχθη στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών από τις 4-8 Σεπτεμβρίου 2000. Μία ημέρα του ήταν αφιερωμένη στην Ακρόπολη και τα μνημεία της, όπως φαίνονται μέσα από τα μάτια των μαθητών.

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου παραδώσαμε εκπαιδευτικό υλικό σε 300 σχολεία (180 στην Αττική, 116 στην Επαρχία και 4 στην Κύπρο), μέσω των καθηγητών τους που παρευρέθηκαν στο σεμινάριο. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην παρουσίαση των νέων μας μουσειοσκευών και στις δυνατότητες που θα παρέχουν στους εκπαιδευτικούς. Σε όλους τους καθηγητές άλλωστε δόθηκε επίσης βιντεοκασέτα που ετοιμάστηκε με την επιμέλεια της προέδρου της Ένωσης, κας Ζωή Χατζή, όπου γίνεται παρουσίαση των μουσειοσκευών μας.

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς θα πραγματοποιηθούν έξι ακόμη σεμινάρια σε 40 καθηγητές που θα λάβουν μέρος σε ένα ευρύτερο πρόγραμμα για την Ακρόπολη δουλεύοντας με τους μαθητές τους στην τάξη και στον Βράχο. Η συνεργασία μας μαζί τους θα είναι συνεχής σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς.

Προς το τέλος του σχολικού έτους, στις 5 Μαΐου 2001, θα πραγματοποιηθεί μία Έκθεση στο Δήμο Αθηναίων, όπου μαθητές και καθηγητές θα παρουσιάσουν τα αποτελέσματα της εργασίας τους για την Ακρόπολη. Η εκδήλωση αυτή σχεδιάζεται να γίνει σε συνδυασμό με την καθιερωμένη ημερίδα μας με θέμα: “Εκπαιδευτικοί και Προγράμματα για την Ακρόπολη” που θα διοργανώσουμε εφέτος για έκτη φορά. Σ’ αυτήν οι εκπαιδευτικοί παρουσιάζουν πρωτότυπα προγράμματα που σχεδίασαν και εφάρμοσαν με τους μαθητές τους. Η συνεργασία με τους καθηγητές καλλιτεχνικών μαθημάτων θα ολοκληρωθεί με την έκδοση των πρακτικών του όλου προγράμματος.

“Το Δωδεκάθεο”. Το έντυπο για τη θεά Αφροδίτη.

